

Sayı : 13064269/900.08.02/48198
Konu : Yüksek Disiplin Kuruluna
Gönderilecek Dosyalar Hakkında

07/04/2023

GENELGE
2023/07

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar” başlıklı 126 ncı maddesinde “... Devlet memurluğundan çıkarma cezası amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilir. ...” amir hükmü ile “Disiplin kurulları ve disiplin amirleri” başlıklı 134 üncü maddesinde “Disiplin ve soruşturma işlerinde kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere Kurum merkezinde bir Yüksek Disiplin Kurulu ile her ilde, bölge esasına göre çalışan kuruluşlarda bölge merkezinde ve kurum merkezinde ayrıca Milli Eğitim Müdürlüklerinde birer Disiplin Kurulu bulunur.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin “Yetkili yüksek disiplin kurulları” başlıklı 26 ncı maddesinde “(1) Amirlerin bu yoldaki isteği üzerine Devlet memurluğundan çıkarma cezasını vermeye ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yapılan itirazları değerlendirmeye, memurun bağlı bulunduğu kamu idaresinin yüksek disiplin kurulu yetkilidir.”, “(2) Mahalli idarelerde görev yapan memurlar hakkında Devlet memurluğundan çıkarma cezası vermeye ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yapılan itirazları değerlendirmeye İçişleri Bakanlığı yüksek disiplin kurulu yetkilidir.” hükmü yer almaktadır. Söz konusu Kanun ve Yönetmelik kapsamında Bakanlığımız Yüksek Disiplin Kurulunun sekreteryaya işlemleri de Personel Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Yüksek Disiplin Kurulu ile ilgili iş ve işlemlerin kişinin hak ve mahrumiyetini etkilemesi ve zamanaşımı sürelerinin önem arz etmesi nedeniyle ivedilikle işleme alınması gerekmektedir.

Yukarıdaki hükümler uyarınca Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılması teklifi ile Bakanlığımız Yüksek Disiplin Kuruluna gönderilen dosyalarda son zamanlarda esas ve usuller yönünden bazı eksiklikler görüldüğünden aşağıdaki hususların ve dosyaların bu esaslara göre düzenlenmesinin hatırlatılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Disiplin Soruşturması ve Muhakkikin Çalışma Usulü

Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 28 inci maddesi doğrultusunda disiplin amirlerince disiplin cezasına konu olacak eylemin tespiti halinde, yasal süreleri içerisinde usulüne uygun soruşturma açılarak muhakkik görevlendirilmesi ve görevlendirilecek

muhakkikin hakkında soruşturma yapılan memurdan hiyerarşik olarak üst seviyede veya eşit seviyede olmasına dikkat edilmelidir.

Muhakkik anılan Yönetmeliğin 29 uncu maddesinde yer alan “Muhakkik, hazırladığı raporda atıf yaptığı belgelerin asıllarını ya da onaylı örneklerini (Örneğin; göreve gelmediği her gün için ayrı ayrı hazırlanan tutanaklar, kamera kayıtları, banka dekontları, hesap hareketleri, zimmetle ilgili net tutarlar, işlemin nasıl ve ne şekilde yapıldığına ilişkin belgeler vb.) eksiksiz olarak soruşturma dosyasına ekler. Dosyadaki her sayfa ve belgeyi numaralandırarak dizi pusulası hazırlar.” hükmüne göre dosyasını hazırlamalıdır.

Bu doğrultuda görevlendirilen muhakkik tarafından düzenlenecek soruşturma raporu, 657 sayılı Kanunun Devlet memurluğundan çıkarma cezasını düzenleyen 125/E maddesinde belirtilen fiiller kapsamına giren eylemlerden birisine yönelik olmalı, dolayısıyla Devlet memurluğundan çıkarma talebi ile eylem arasında uyarlık bulunmalıdır.

Muhakkik tarafından usulüne uygun yapılan ve sonunda 657 sayılı Kanunun 125/E maddesi kapsamında teklifi yapılan iddia ile ilgili de Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin “Savunma” başlıklı 30 uncu maddesi gereğince disiplin amiri tarafından son savunmasının alınarak ve atamaya yetkili amirinin görüşü de belirtilerek bizzat il Valisinin imzasıyla dosya gönderilmelidir.

Zamanaşımı

Devlet memurluğundan çıkarmayı gerektiren suçlara ilişkin soruşturma dosyalarının bazılarında iki yıllık sürenin dolmasına çok az bir süre kala ve eksikliklerle veya iki yıllık ceza verme zamanaşımı süresi geçirildikten sonra Bakanlığımıza gönderildiği gözlenmiştir. Bu durum dosyadaki eksikliklerin tamamlanması ve savunma alınması için Bakanlığımız Yüksek Disiplin Kuruluna yeteri kadar zaman bırakmamaktadır. Bu nedenle disiplin soruşturma onaylarına istinaden hazırlanacak soruşturma raporlarının makul bir süre içerisinde bitirilerek Bakanlığımıza gönderilmesi sağlanarak, zamanaşımına sebebiyet veren görevliler hakkında il valilerince yasal işlem başlatılmalıdır.

Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütülmesi

657 sayılı Kanunun 131 inci maddesinde yer alan “Aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturmasını geciktiremez. Memurun ceza kanununa göre mahkum olması veya olmaması halleri, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamaz.” hükmü gereğince bir fiilin hem disiplin yaptırımını hem de ceza hukuku anlamında suç teşkil etmesi durumunda memur hakkında ilgililer tarafından hem disiplin soruşturması hem de ceza kovuşturması yürütülmesi gerekmektedir.

Yine yukarıdaki madde ile bağlantılı olarak kişi hakkında disiplin soruşturması açılmadan, ceza mahkemesinde devam eden davanın sonucu hatta Yargıtay’daki temyiz sonucunun beklenildiği intikal eden dosyalardan anlaşılmaktadır. Ancak ceza mahkemesindeki yargılama süresinin uzunluğu göz önüne alındığında, disiplin açısından iki yıllık ceza verme zamanaşımı süresi geçeceğinden, Devlet memurluğundan çıkarma cezası teklifi ile düzenlenen dosyaların ceza mahkemelerinde devam eden davanın sonucu beklenmeden Yüksek Disiplin Kurulunda görüşülmek üzere gönderilmesi gerekmektedir.

Tekerrür

657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin ikinci fıkrasında “Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların sicilden silinmesine ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.” denilmektedir. Bu hüküm ile tekerrürden amaçlanan husus, disiplin cezası verilmesine neden olan aynı fiilin tekrarı halinde veya aynı derecede cezayı gerektiren ayrı fiilin üçüncü tekrarında fiile tekabül eden cezanın bir derece ağırlığı olan disiplin cezasının verilmesidir.

Tekerrür, daha önceden işlemiş olduğu bir suçtan dolayı kesin bir hükümlerle disiplin cezası almış bir kimsenin, bu cezasının kesinleşmesinden sonra Kanunda öngörülen süre geçmeden yeni bir suç işlemesi halidir.

657 sayılı Kanunda düzenlenen tekerrür hükümlerinde, “fiil veya halin tekerrürü ile aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller sebebiyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulaması” şeklinde iki ayrı durum düzenlenmiş olup, tekerrür hükmünün uygulanabilmesi için, sonraki fiilin önceki fiilden ve bu fiil sebebiyle verilmiş olan disiplin cezasının tebliğinden sonra işlenmiş olması gerekmektedir.

Tekerrür hükümleri kamu görevlisinin davranışlarında daha dikkatli olmasını sağlamak amacını taşıdığından tekerrüre esas alınan önceki ceza veya cezaların ilgiliye tebliğ edilmiş olması, tekerrür hükümlerinin uygulanmasının doğal şartlarındandır.

Buna göre, aynı fiilin tekrar işlenmesi halinde uygulanacak 125 inci maddedeki ceza, ancak bir kez ağırlaştırılabilmektedir. Tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezaya tekrar tekerrür hükümlerinin uygulanması mümkün değildir.

Yine tekerrür hükümlerine göre kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilmesine sebep olmuş fiil veya halin cezaların sicilden silinmesine ilişkin süre içinde tekerrürü halinde, fiile karşılık gelen cezanın disiplin kuruluna teklif edilmesi ancak disiplin kurulu teklif edilen kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını kabul etmeyerek ilgili hakkında 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde Devlet memurluğundan çıkarma cezası teklifinde bulunularak soruşturma dosyasının Yüksek Disiplin Kurulunda görüşülmek üzere gönderilmesi gerekmektedir.

Memuriyete Alınma Şartını Kaybedenler

Ceza Mahkemelerince 1 (bir) yıldan fazla kesinleşmiş hapis cezası alan kişiler hakkında disiplin dosyası düzenlenmeden 657 sayılı Kanunun 48/A-5 maddesinde belirtilen Devlet memurluğuna alınma şartını kaybedenler hakkında aynı Kanunun 98/b maddesinin uygulanması işleminin atamaya yetkili amir onayı alınarak yapılması gerekmekte olup, Yüksek Disiplin Kurulunca yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

Müstafi Sayılma

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/E-d maddesinde yer alan “Özürsüz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek” fiili kapsamında Bakanlığımıza gönderilen dosyalarda kişinin göreve gelmediği gün sayısının kesintisiz 10 günden fazla olduğu durumlara dikkat edilmelidir. Bu kapsamda kesintisiz göreve gelmeme gün sayısı 10 gün ve fazlası olan personel hakkında 657 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinde belirtilen “Devlet

Memuru bağılı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunmuş sayılır.” hükmü uyarınca kişinin göreve başlatılmaması şartıyla; görevinden çekilmiş sayılarak memuriyetine son verilmesi uygulanması işleminin atamaya yetkili amir onayı alınarak yapılması gerektiğinden Yüksek Disiplin Kurulunca yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

Disiplin Kurullarınca Savunma İstenilmesi

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası teklif edilen disiplin dosyalarında da Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 30 uncu maddesi gereğince; disiplin amiri tarafından ilgilinin savunması alındıktan sonra soruşturma dosyası işlem yapılmak üzere disiplin kuruluna gönderilmelidir. Dosya hakkında karar vermeden 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 130 uncu maddesi uyarında disiplin kurulunca son savunmasının alınması gerekmektedir.

12.08.2008 tarih ve 14695 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bakanlığımız işlem yapılmak üzere gönderilen disiplin soruşturması rapor ve eklerinin dizi pusulasına uygun sıralama içerisinde; kırık, yırtık ve yıpranmış olmayan muntazam ve düzgün hazırlanmış dosyalar içerisinde gönderilmesine dikkat edilerek, disiplin mevzuatı kapsamındaki iş ve işlemlerin yukarıda açıklanan usul ve esaslar gözetilerek yapılmasını ve herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi hususunda gerekli özenin gösterilmesini rica ederim.

Mehmet ERSOY
Bakan a.
Vali
Bakan Yardımcısı

DAĞITIM

Merkez Birimlerine
81 İl Valiliğine
(Belediye Başkanlıklarına Valiliklerce duyurulacaktır.)